

Gímszarvasállomány becslése a Zalaerdő Zrt. Bánokszentgyörgyi erdészeténél

Domján Zsombor

Mezőgazdasági mérnök Bsc Nappali

Növénytermesztési- Tudományok intézet

Belső témavezető: Dr. Heltai Miklós Gábor, Intézet igazgató, egyetemi tanár, Vadgazdálkodási és Természetvédelmi Intézet Vadbiológiai és Vadgazdálkodási Tanszék

A szakdolgozatom a gímszarvasállomány elméleti, szakirodalmi áttekintésére épül. A Zalaerdő Zrt. Bánokszentgyörgyi erdészet két területének Szentpéterföldre és Valkonya térség gímszarvasállomány becslésének összehasonlító elemzése adja a kutatás alapját. A kutatásom célja az volt, hogy egy teljes éven át megfigyeltem a két területen lévő szarvasállomány mozgását, az egyed ivararányának változását. Arra kerestem a választ, hogy az erdészet becslése és a saját megfigyeléseim, becslési adataim hogyan viszonyulnak egymáshoz, és a későbbi évek folyamán az erdészet hogyan tudja beépíteni a szakmai munkájába. A dolgozat kitér a két terület összehasonlító elemzésére is, rávilágít arra, hogy milyen tényezők befolyásolják az állomány eltérő nagyságát. A szakirodalmi áttekintésben bemutatásra került Zala Vármegye gímszarvas állományának alakulása. Részletesen elemeztem a becslési módszereket, annak előnyeit és hátrányait. Hangsúlyt kapott az állományt befolyásoló tényezők szerepe. A megfigyelés helyszínei Szentpéterföldre és Valkonya térsége volt, ahol az erdészeti dolgozók segítségével végeztem lesről, illetve járműből való adatgyűjtést. Az adatok rögzítése éjszaka és nappal hőkamerák és éjjellátó keresőtávcsövek segítségével történt. Excel adatbázisban rögzítettem ivar és időszak szerint. A statisztikai elemzést független mintás t-próbák és khi-négyzet próbák alapján végeztem. A tanulmányozás során különbségek mutatkoztak, mind a populáció sűrűség, mind a nemi arányok tekintetében. Szentpéterföldei területen sokkal stabilabb és sűrűbb szerkezet figyelhető meg. Itt sokkal kedvezőbbek az élőhely adottságok. A gímszarvas szürkületi aktivitása sokkal magasabb volt a nappalinál. Az éves vizsgálat során az őszi időszakban regisztráltunk magasabb egyed számokat. A teríték adatok 2020-2024 közötti időszakot foglalták magukba. Ez is megerősíti azt a tényt, hogy a Szentpéterföldei terület jóval nagyobb állománysűrűséggel rendelkezik. Az érmes példányok aránya és a magasabb CIC-pontszámok is a Szentpéterföldei területen nagyobb arányban fordulnak elő. Külön kitértem az erdészet által biztosított becslési adatok és a kutatásom eredményeinek összehasonlítására. A dolgozat eredményei hozzájárultak az erdészet

vadgazdálkodási stratégiájának fejlesztéséhez, a modern megfigyelési technológiák hatékony alkalmazásához. A vadállomány tényleges megállapításához kiegészítő adatgyűjtés lehet a lesről való számlálás, kiegészítve a teríték alapú statisztikai értékelést. A szakdolgozat eredményei azt mutatják, hogy a Bánokszentgyörgyi Erdészet vadgazdálkodása jól tükrözi az ökológiai és gazdasági szempontokat. A következő években a fenntartható vadállománykezelés példájául szolgálhat más hazai vadásztársaságok és hazai erdőgazdaságok számára is.